

Ny budgetprocess för landstingskoncernen

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsstyrelsen föreslås besluta föreslå landstingsfullmäktige besluta

att avslå förslaget till ny budgetprocess för landstingskoncernen.

När stora organisationsförändringar ska genomföras har det varit tradition att genomföra breda samråd innan beslut fattas. Så skedde inte när den nya majoriteten antog strukturorganisationen för Stockholms läns landsting i höstas. Istället valde man själv medvetet att frångå samrådsförfarandet och drev igenom ett förslag som framtagits i stor hast och utan all form av förankring. Den nya majoriteten har därmed uppsåtligt valt konfrontation i organisationsfrågor. Det är ett avsteg från en god praxis.

Stockholms läns landstings nya strukturorganisation är en skrivbordsprodukt med centralplanering och byråkrati som ledstjärna. Majoritetens förslag till ny budgetprocess för landstingskoncernen är en produkt i samma anda. Centralisering är ett genomgående tema i förslaget, och övertron på landstingsstyrelsen och koncernledningens förmåga att centralt styra alla detaljer i budgetprocessen är orimliga.

Stockholms läns landsting är en mycket stor organisation, oavsett om storleken mäts i omsättning, antal anställda eller antalet organisatoriska delar. Det ekonomiska läget präglas av mycket begränsade resurser. Detta ställer speciella krav på styrningen av verksamheten.

För det första måste styrningen av en stor organisation bygga på decentralisering. Annars kommer de centrala instanserna att få så mycket information att hantera att de inte klarar av det. Resultatet när en stor organisation försöker detaljstyra blir endast att förmågan att styra organisationen förloras helt. De centrala organen skall istället fokusera sig på det fåtal frågor vilka inte kan hanteras någon annanstans i organisationen, d v s övergripande resursallokering, mål, strategier.

För det andra skapar ekonomiskt kärva lägen ett behov av decentralisering. Fokus måste ligga på hur mesta möjliga kan åstadkommas med befintliga medel. Dessa frågor måste med nödvändighet hanteras lokalt. Det är där kompetensen om den enskilda verksamheten finns.

För det tredje kräver decentraliseringen och resursbristen en demokratisering av budgetprocessen, i så motto att politikerna blir de som har initiativet i processen. Det är av yttersta vikt att politikerna anger mål och prioriteringar, och att förvaltningarna utifrån detta sedan utarbetar strategier och handlings-planer som leder mot uppställda mål.

Beslutet att fastställa budgetramarna flyttas i förslaget från Landstingsfull-mäktige till Landstingsstyrelsen och koncernledningen. Detta är en rak motsats till demokratisering och riskerar att initiativen i budgetprocessen helt överläts till tjänstemän. Landstingsfullmäktiges roll reduceras i hög grad till att endast fastställa det slutgiltiga förslaget.

Förslaget till ny budgetprocess har mött omfattande kritik från både producenter och beställare som måste tas på största allvar. Bland annat påpekas att den tidigareläggning av budgetprocessen på två månader som föreslås riskerar att innebära att underlagen för budgeten försämras, vilket äventyrar hela kvalitén på budgeten som fullmäktige skall anta i november.

Trots tidigareläggningen av budgetarbetet ges dock inte mer tid för den lokala budgetprocessen, utan denna riskerar i praktiken att t o m bli kortare eftersom mycket av det lokala arbetet skall ske under sommarmånaderna. Att införa en process som kräver att sjukhusledningarna och verksamhets-företrädare har en kvalitativ dialog om budgeten under juli-augusti är ogenomtänkt. Detta är den period då högsta prioritet är och måste vara att klara vården med mindre resurser än normalt.

Det finns brister i den nuvarande budgetprocessen, vilket också påpekas i majoritetens förslag, som att det lokala budgetarbetet i vissa fall inte helt avslutats förrän ett antal månader in på budgetåret, och att budgetdialogen mellan central och lokal nivå inte fungerat tillfredställande. Att helt skrota den nuvarande budgetprocessen riskerar dock att skapa flera nya och allvarligare problem och brister än det nya förslaget försöker lösa.

